Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 6 (52) Warszawa, 5 lutego 1938 r. Rok III

TREŚĆ:

STEFAN GLIK
Zaprzysiężony Biegły Księgowy

W SPRAWIE PRZENOSZENIA RKU PRYWATNEGO WŁAŚCICIELA NA RK STRAT I ZYSKÓW

W związku z artykułem, zamieszczonym w nrze 45 OBP za r. ub., i krytycznym ustosunkowaniem się w tym artykule do zajętego przeze mnie stanowiska w sprawie przenoszenia rachunku prywatnego właściciela rk strat i zysków, pozwalam sobie na następujące uwagi.

Jakkolwiek całkowicie uznaję, że *pod względem prawnym* zachodzi

wyraźna różnica pomiędzy pensją najemnego pracownika a wynagrodzeniem (dowolnymi poborami) właściciela—to jednak *z punktu widzenia wymogów prawidłowej księgowości* nie widzę powodów, dla których wynagrodzenie właściciela firmy jednoosobowej albo współwłaściciela w spółce firmowej nie miałoby być z końcem roku sprawozdawczego przenoszone — tak samo jak pensja pracownika—na rk strat i zysków, tym bardziej—kiedy, jak sama Redakcja przyznaje, umowne wynagrodzenie spólników spółki firmowej winno w rezultacie obciążać rk strat i zysków.

Rachunek strat i zysków przy uwzględnieniu choćby samej jego nazwy jest takim rachunkiem, który powinien podawać ewidencję wszystkich strat i zysków przedsiębiorstwa. Dla przedsiębiorstwa jednakową stratą jest wypłata pensji najemnego pracownika i wypłata wynagrodzenia właścicielowi (wzgl. spólnikowi) przedsiębiorstwa: w jednym i drugim wypadku następuje odpowiednie zmniejszenie środków obrotowych przedsiębiorstwa. Dlatego uważam, że pobory właściciela (spólnika) powinny *w zasadzie* obciążać z końcem roku sprawozdawczego rk strat i zysków, jakkolwiek uznaję, że *nie ma nieprawidłowości, jeżeli pobory te kompensuje się bezpośrednio z rkiem kapitału* (wzgl. kapitałów w spółkach firmowych).

Jest zrozumiałe, że w spółkach firmowych na rk strat i zysków spisuje się tylko umowne wynagrodzenie (tj. takie, które wynika z umowy spółki, przy czym obojętne jest, czy wynagrodzenie spólników ustala się zgodnie z umową co miesiąc w drodze dobrowolnego porozumienia, czy — w zależności od obrotów, czy też wynagrodzenie to jest przewidziane w formie stałej pensji miesięcznej). Różnica pomiędzy sumami wybranymi przez spólników a ich wynagrodzeniem umownym powina figurować w bilansie jako ich długi do rozliczenia, w żadnym jednak razie — jak to się czasem praktykuje — nie należy poborów spólników, uznanych jako przepadłość dla przedsiębiorstwa, przenosić z roku na rok, podając te pobory na równi z saldami zwykłych dłużników w aktywach, a tym samym fryzując bilans dla różnych celów. Oczywiście, jeżeli między spólnikami są sporyc o do wzajemnego wynagrodzenia albo — co nieraz się zdarza — rki poszczególnych spólników nie zawierają poborów (spólnicy nie pobierają wynagrodzenia) a tylko różne wpłaty i wypłaty, i salda na tych rachunkach są rzeczywistymi należnościami albo wierzytelnościami przedsiębiorstwa — należy salda z tych rachunków bądź w odniesieniu do spornych sum, bądź w całości uwidocznić w bilansie.

KODEKS HANDLOWY

Kupiec jednoosobowy — Kupiec rejestrowy — Spółka cicha — Spółka jawna—Spółka komandytowa — Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością — Spółka akcyjna

Cena zł. 2.50 — w oprawie zł. 3.—

Wysyłkę uskutecznia Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

po uprzednim wpłaceniu na konto nasze w P. K. O. nr. 22.308

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

107.

INFORMACJE. SALDO KREDYTOWE KASY.

Sam fakt niezgodności zapisu księgowego z informacją władzy, zaczerpniętą z ksiąg handlowych innej firmy, nie może spowodować dyskwalifikacji ksiąg.

O ile władza ma wątpliwości co do prawdziwości wyjaśnień płatnika odnośnie zachodzącej sprzeczności między księgami obydwu przedsiębiorstw, jest jej obowiązkiem ustalić faktyczny stan sprawy drogą odpowiednich dochodzeń i zawiadomić płatnika, z jakich powodów jego twierdzenia zostały pominięte.

Z zarzutem odwełania wyjaśniającym powstanie salda kredytowego kasy kupca jednoosobowego winna władza odwoławcza rozprawić się w orzeczeniu.

NTA, 6 październik 1937, I. rej. 4657/35.

Z uzasadnienia: Stefan H. z Poznania zaskarżył do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 1935 r. w sprawie wymiarn podatku przemysłowego za rok 1933.

W powyższej skardze skarżący zarzuca, że władze niesłusznie uznały jego księgi handlowe za nieprawidłowe, a w związku z tym nie rozprawiły się z obroną skarżącego, ponadto zarzuca, że przy ustalaniu wysokości obrotu władze przekroczyły granice swobodnego uznania.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Jak to wynika z akt sprawy, księgi handlowe skarżącego odrzucone zostały jako nieprawidłowe z dwóch powodów, a mianowicie księgowania informacji Nr. 205394, dotyczącej zakupu towaru od firmy A. z Warszawy w kwocie 213 zł 95 gr., podczas gdy informacja ta opiewała na kwotę 1074 zł 15 gr, dalej z powodu wykazywania za miesiąc luty salda kredytowego.

Skarżący zarówno w oświadczeniu z dnia 20 czerwca 1934 r. jak i w odwołaniu starał się wyjaśnić obydwie powyższe przyczyny dyskwalifikacji ksiąg, jednakże władza pozwana nie zajęła stanowiska odnośnie do obrony płatnika, lecz w zaskarżonej decyzji powołała się na usterki, stwierdzone w uchwale Komisji Szacunkowej.

Brak powyższy uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny za wadliwość postępowania, połączoną ze szkodą dla skarżącego.

O ile władza pozwana odnośnie do pozycji z tytułu zakupu towaru od firmy A. w Warszawie powołuje się na gołosłowność twierdzenia skarżącego, względnie brak należytego potwierdzenia obrony skarżącego w zaświadczeniu firmy A., to stwierdzić należy, iż *sam fakt niezgodności zapisu księgowego z informacją władzy, zaczerpniętą z ksiąg handlowych innej firmy, nie może jeszcze spowodować dyskwalifikacji ksiąg, gdyż w ten sposób przyznana by była bez żadnego uzasadnienia większa wiarogodność księgom jednej firmy aniżeli księgom firmy drugiej. O ile więc władza kwestionuje poszczególne zapisy księgowe z tych powodów, że niezgodne są one z informacjami, zaczerpniętymi z ksiąg innej firmy i ma wątpliwości co do prawidłowości wyjaśnień płatnika odnośnie zachodzącej sprzeczności między księgami obydwu przedsiębiorstw, to jej obowiązkiem jest ustalić faktyczny stan sprawy drogą odpowiednich dochodzeń i zawiadomić płatni-*

ka, z jakich powodów jego twierdzenia zostały pominięte.

Co się zaś tyczy dalszej przyczyny dyskwalifikacji ksiąg handlowych, to Najwyższy Trybunał Administracyjny powołuje się na wyrok z dnia 5 października 1936 r. l. rej. 6028/34, w którym orzekł i uzasadnił, iż istnienie tak zwanego salda kredytowego stanowi wprawdzie wadliwość księgowania, jednakże nie każda wadliwość w księgowaniu kwalifikuje księgi jako nieprawidłowe w rozumieniu rozpoorządzenia z dnia 12 kwietnia 1932 poz. 412 Dz. Ust. *Z zarzutem zatem odwołania, wyjaśniającym powstanie salda kredytowego na rachunku kasy w księgach handlowych płatnika będącego kupcem jednostkowym, winna była władza rozprawić się w orzeczeniu, wydanym na odwołanie.* Na motywy powyższego wyroku powołuje się Najwyższy Trybunał Administracyjny na zasadzie postanowień swego regulaminu.

Brak należytego rozprawienia się z obroną płatnika uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny za wadliwość postępowania i dlatego na zasadzie postanowienia art. 84 rozporządzenia Prezydenta R. P. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust. uchylił zaskarżone orzeczenie, nie wdając się w tym stadium sprawy w rozpatrywanie dalszego zarzutu skargi, oraz zarządził zwrot opłaty od skargi.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

32.

ODLICZALNOŚĆ ŚWIADCZEŃ PERIODYCZNYCH NA RZECZ CZŁONKÓW RODZINY.

Zobowiązanie umowne lekarza łożenia ze swych dochodów na utrzymanie żony i dzieci, żyjących poza jego gospodarstwem domowym, oraz do nakładów pieniężnych na rzecz należącej do nich części wspólnego majątku nie uzasadnia istnienia związku gospodarczego z jego źródłem dochodu w rozumieniu art. 10 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym (teza).

NTA, 12 listopada 1937, l. rej. 6565/35.

Z uzasadnienia: Przedmiotem sporu jest kwestia, czy podlegają odliczeniu ogólnego dochodu w myśl art. 10 p. 2 ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.) świadczenia płatnika na rzecz żony i syna, oparte na umowie tej treści, iż płatnik zobowiązał się dostarczać żonie i synowi „ze swych zarobków lekarskich środki pieniężne, jakie się okażą niezbędne na ich utrzymanie i jako nakłady na rzecz majątku" ziemskiego, będącego współwłasnością płatnika, jego żony i syna, tak długo", dopóki majątek... nie zacznie dawać czystych zysków, które by wystarczyły na utrzymanie" żony i syna.

NTA rozważył co następuje:

Art. 10 p. 2 ustawy o podatku pochodowym nakazuje odliczać od dochodu wartość pieniężną „rent i trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych, zaś dalsze ustępy tego artykułu stawiają za warunki takiego odliczenia 1) by wydatki zostały faktycznie poniesione, 2) by ciążyły na źródłach dochodu, podlegającego podatkowi i pozostawały w związku gospodarczym z tymi źródłami, a o ile chodzi o procenty i świadczenia periodyczne na korzyść członków rodziny jeszcze 3) by otrzymujący świadczenia członek rodziny był opodatkowany odrębnie podatkiem dochodowym. Jakkolwiek dostarczanie środków pieniężnych

na utrzymanie żony i dzieci jest niewątpliwie „trwałym ciężarem opartym na tytule prawnym”, to jednak — choćby ono było oparte także i pod względem formalnym na odrębnym akcie prawnym — nie może stanowić ono tytułu do zastosowania art. 10 p. 2 ustawy już z uwagi na wymóg, by wydatki odliczalne ciążyły na źródłach dochodu i pozostawały z nimi w związku gospodarczym. Jasne jest bowiem, że *oparty na prawie cywilnym obowiązek utrzymywania rodziny obciąża osobiście głowę rodziny, a nie rzeczowo jego majątek, i nie stoi w żadnym związku gospodarczym ze źródłami dochodu; nawet więc związanie przez płatnika tego obowiązku z dochodami z pewnego źródła węzłem rzeczowym nie zmieniłoby tego stanu rzeczy.*

O ile więc płatnik powołuje się na zawartą z żoną i synem umowę, dotyczącą obowiązku dawania im środków na utrzymanie, a skarga powołuje się ponadto na przepisy ustawy cywilnej, nakładające obowiązek alimentowania żony i dziecka, należało uznać żądanie odliczenia wydatków na tej umowie opartych za nieuzasadnione.

Drugim składnikiem umowy, na której płatnik swe żądania opiera, jest zobowiązanie do dostarczania żonie i synowi środków pieniężnych jako nakładów na rzecz majątku Popowo-Podleśne, dopóki ten majątek nie zacznie dawać zysków wystarczających na utrzymanie całej rodziny. Zobowiązanie to oparte jest na założeniu, iż majątek ten w przyszłości ma dawać zyski, wystarczające na utrzymanie jego właścicieli—przez co oczywiście płatnik byłby zwolniony od dalszego obowiązku dawania im utrzymania. Jest to więc normalne w stosunkach rodzinnych zabezpieczenie materialne przyszłości rodziny, nie wykraczające poza granice ustawowego i zwyczajowego obowiązku utrzymania rodziny i jako takie stanowi *sposób zużycia dochodu, nie zaś ciężar, obciążający źródła dochodu i pozostający z nimi w związku gospodarczym.* Oczywiście bowiem oświadczenie skarżącego, iż świadczeń tych będzie dokonywał ze swych zarobków lekarskich nie stanowi prawnego obciążenia tego źródła dochodu, a tem mniej nie uzasadnia związku gospodarczego tych świadczeń z dochodem z zajęcia zawodowego.

W tych warunkach władza skarbowa miała uzasadnione podstawy do nieuwzględnienia żądania płatnika odliczenia jego wydatków, wynikających z opisanej umowy i zasadnie uznała, że nie znajduje w tym wypadku zastosowania przepis art. 10 p. 2 ustawy. Bez znaczenia jest w tym stanie rzeczy nieścisłość uzasadnienia zaskarżonej decyzji, ograniczającej się do stwierdzenia, że wydatki na inwestycje i pokrywanie strat majątku ziemskiego żony i syna nie noszą znamion pojęcia prawnego renty, jasne jest bowiem, że uzasadnienie to w swej istocie pokrywa się ze stanowiskiem prawnym zajętym przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, że więc wadliwość tego uzasadnienia musi być uznana nieistotną.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny skargę oddalił, jako nieuzasadnioną.

W numerze 45 naszego czasopisma za rok ubiegły (str. 689) umieściliśmy wyrok NTA z d. 18 maja 1937 r., l. rej. 5600/34, który zajął się wykładnią przepisu ustępu ostatniego art. 10 ustawy o podatku dochodowym. Zapowiedzieliśmy wówczas, że do omówienia wykładni NTA powrócimy. Czynimy to obecnie z okazji ogłoszenia innego wyroku NTA, który opiera się na tezie poprzedniego wyroku.

Art. 10 ustawy o pod. dochod. ma następująae brzmienie.

„Od ogólnego dochodu należy odliczyć

1) odsetki od długów:

2) wartość pieniężną rent i trwa-

łych ciężarów, opartych na tytułach prawnych:

3)...

4)...

5)...

6)..,

Wszystkie powyżej wymienione odliczenia mogą być dokonane o tyle, o ile wydatki na nie faktycznie poniesione zostały. Wydatki, wspomniane w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu, odlicza się tylko o tyle, o ile ciążą na źródłach dochodu, podlegającego podatkowi i pozostają w związku gospodarczym z tymi źródłami.

Procenty i periodyczne świadczenia podatnika na korzyść członków rodziny mogą być uwzględnione tylko pod warunkiem, jeżeli otrzymujący te procenty lub świadczenia członek rodziny jest opodatkowany odrębnie podatkiem dochodowym".

Art. 10 ustawy o państw. pod. doch. składa się z 3 części (ustępów). W pierwszej—wymienione są pod 6 punktami wydatki, które podlegają odliczeniu od ogólnego dochodu, m. in. odsetki od długów (p. 1) i wartość pieniężną trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych (p. 2). W drugiej części ustawa, obok wspólnego warunku dopuszczalności wszystkich odliczeń („o ile wydatki na nie faktycznie poniesione zostały"), ustanawia dla wydatków, wymienionych w punktach pierwszym i drugim ustępu pierwszego warunek dalszy: muszą one, mianowicie, ciążyć na źródłach dochodu i pozostawać z nimi w związku gospodarczym. Wreszcie w ustępie trzecim (ostatnim) art. 10 stanowi, że procenty i periodyczne świadczenia podatnika na korzyść członków rodziny mogą być uwzględnione tylko pod warunkiem, jeżeli są oni opodatkowani odrębnie podatkiem dochodowym.

Jak widać z powyższej konstrukcji art. 10, procenty i periodyczne świadczenia na rzecz członków rodziny podlegają odliczeniu od ogólnego dochodu, ponieważ podpadają one pod jedną z kategorii wydatków, wymienionych w ustępie pierwszym art. 10 (w p. 1 lub 2), w której są wymienione wyczerpująco wszystkie dopuszczalne odliczenia. W o b e c t e g o w s z e l k i e w a r u n k i, o d k t ó r y c h u z a l e ż n i o n o w o g ó l n o ś c i o d l i c z e n i e p r o c e n t ó w i t r w a ł y c h c i ę ż a r ó w, m u s z ą b y ć o d n i e s i o n e i d o p e r i o d y c z n y c h ś w i a d c z e ń n a r z e c z k r e w n y c h, skoro ustawa nie ogranicza wyraźnie ich zastosowania do osób obcych. Toteż już w wyroku z dn. 16 grudnia 1931 r. (L. Rej. 6016/29, OSP 1932, poz. 108) NTA. ustalił, że również periodyczne świadczenia na korzyść członków rodziny muszą być oparte na tytułach prawnych, jak tego ogólnie wymaga dla rent i trwałych ciężarów p. 2 ustępu 1 art. 10. Dalszą konsekwencję jednakowego traktowania periodycznych świadczeń na rzecz członków rodziny oraz obcych wysnuwa wyrok NTA z dnia 18.V.1937 roku l. rej. 3600/34 (OBP. 1937, str. 689), w którym NTA. stwierdził, że powinny one w każdym razie ciążyć na źródłach dochodu i pozostawać z nimi w związku gospodarczym. Teza ta jest niewątpliwie słuszna. Nie tylko bowiem wypływa ona logicznie z przedstawionej wyżej konstrukcji wzajemnie za sobą powiązanych postanowień art. 10, lecz jest również zgodna z całokształtem przepisów o dochodzie podatkowym. U s t a w a (a r t. 10 u s t ę p 2) n i e c h c e w i d o c z n e d o p u ś c i ć d o t e g o, a b y p o d a t n i k p r z e z w y d a t k i, n i e u z a s a d-

nione gospodarowaniem źródłami dochodu, zmniejszał swój dochód jako przedmiot opodatkowania, choćby nawet odliczenia miały być odrębne opodatkowane u innych osób. Nie widać racji, dla czego ustawa ma zmienić swoje stanowisko, o ile chodzi o członków rodziny. Stosunek między nimi wyróżnia się wprawdzie, pod względem prawnym, wzajemnym obowiązkiem alimentacji, ale przecież wydatki na utrzymanie członków rodziny nie są potrącalne z dochodu. Nie może też mieć decydującego znaczenia stwierdzenie tego obowiązku odbrębym aktem prawnym, który często mógłby stanowić obejście przepisów o niepotrącalności wspomnianych wydatków. W innych wypadkach, kiedy ustanowienie obowiązku periodycznych świadczeń na rzecz krewnych wynika z pobudek rodzinnych, którym obowiązujące ustawodawstwo nie daje żadnej ochrony, nie można również żądać uprzywilejowania powstałych stąd wydatków od ustawy, mającej jedydynie względy fiskalne na oku.

O ile chodzi o członków rodziny, jest natomiast konieczny dalszy warunek, ustanowiony w ostatnim ustępie art. 10. Jeżeli bowiem dochód członka rodziny nie jest opodatkowany odrębnie, lecz łącznie z dochodem głowy rodziny (art. 11 ustawy), świadczenia na rzecz członka rodziny stanowią, ze stanowiska ustawy, dochód samej głowy rodziny i dlatego odliczenie ich od jego dochodu nie jest niczym uzasadnione.

W wyroku ogłoszonym w niniejszym numerze OBP. NTA. nie uzasadniając już tezy, ustalonej w wyroku z 18.V.1937 r. (OBP, 1937, str. 689), stosuje ją w konkretnym przypadku zobowiązania się lekarza do świadczeń na rzecz syna i żony.

A. W.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

27.

URLOP W OKRESIE WYPOWIEDZENIA

Nie ma przepisów, zabraniających ważnego wykorzystania urlopu w trzymiesięcznym okresie wypowiedzenia.

Gdy po ustaleniu z pracownikiem terminu jego urlopu wypoczynkowego wypowiedziano pracownikowi umowę o pracę tak, iż czas urlopu przypada na 3-miesięczny okres wypowiedzenia, wówczas pracownik w tym tylko przypadku może żądać wynagrodzenia za urlop niezależnie od okresu wypowiedzenia umowy o pracę, jeżeli zachodziły okoliczności, uniemożliwiające prawidłowe wykorzystanie urlopu w powyższym okresie, oraz jeżeli pracodawca został o nich zawczasu powiadomiony.

SN, 5 sierpnia 1937, CII 649/37, PUS, 1937, poz. 152.

Z uzasadnienia. Zarzut błędnej wykładni prawa jest uzasadniony.

Ustalono, że w 1933 pozwana dnia 12 maja wyznaczyła powodowi urlop na ten rok, dnia 30 czerwca wypowiedziała mu jako lekarzowi umowę pracy na koniec

września, po czym w *czasie między 29 lipca a 29 sierpnia powód urlop płatny wykorzystał.* Powód nie twierdził w sporze, by *przed rozpoczęciem urlop uczynił jakieś zastrzeżenia* co do jego nieprawidłowości, za czym zaszło tu przewidziane w *art. 5 ust. url. uzgodnienie* między pracownikiem a pracodawcą i brak podstaw do przyjęcia, że powód urlopu nie wykorzystał i to nie wykorzystał z winy pracodawcy. *Uzgodnieniu* temu, datującemu się *od 12 maja,* nie stoi na przeszkodzie późniejsze wypowiedzenie pracy z 30 czerwca. skoro *powód nie twierdzi. by z tej przyczyny nie mógł* urlopu prawidłowo wykorzystać i o tym pracodawcę w czas zawiadomił.

Nie ma też przepisu ustawy, jaki by zabraniał ważnego wykorzystania urlopu w trzymiesięcznym okresie wypowiedzenia. Ustawa zabrania wypowiedzenia pracy w okresie urlopu, nie zaś urlopu w okresie wypowiedzenia. (Art. 29 rozp. o prac. umysł.). Niewątpliwie mogą zajść okoliczności, *uniemożliwiające urlop w okresie wypowiedzenia,* jak potrzeba szukania nowego zajęcia, ale *znów pracownik. odchodzący na emeryturę.* nowej *pracy nie szuka i z takiej przyczyny nie zachodzi* co do niego przeszkoda w odbyciu urlopu w okresie wypowiedzenia.

Są to zatem szczegóły faktyczne, jakie w *sporze należy stwierdzić i wykazać, by uzasadnić niemożliwość prawidłowego* wykorzystania urlopu w tym okresie.

Faktów takich powód w sporze nie twierdził.

Brak więc wszelkiej podstawy do przyjęcia tak szkody powoda w niewykorzystaniu przezeń urlopu 1933 jak i winy pozwanego pracodawcy, który za czas urlopu, kiedy powód nie pracował. wypłacił mu normalne pobory, dalej za ten czas opłacił lekarza, zastępcę powoda. obecnie, wedle żądania pozwu, za ten sam czas miałby płacić raz trzeci.

Z tych przyczyn oddalono powództwo, a dalsze podstawy kasacji są tym samym bez znaczenia.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 28 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 40239/4/37

w sprawie świadectw przemysłowych na rok 1938 dla hurtowników tytoniowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 1 z 1938 r., poz. 23)

W związku z reorganizacją systemu sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz likwidacją szeregu dotychczasowych hurtowni tytoniowych z dniem 28 lutego 1938 roku (na obszarze m. st. Warszawy z dniem 10 marca 1938 roku), Ministerstwo Skarbu na zasadzie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) zezwala wszystkim hurtownikom tytoniowym z urzędu (bez obowiązku składania podań) na nabywanie na rok 1938 świadectw przemysłowych kategorii trzeciej przedsiębiorstw handlowych.

W przypadkach dalszego prowadzenia hurtowni tytoniowych (po 28 lutego, a na obszarze m. st. Warszawy po 10 marca 1938 r.) hurtownie te obowiązane są przed upływem powyższych terminów uiścić dopłatę do ceny całorocznego świadectwa przemysłowego kategorii drugiej przedsiębiorstw handlowych stosownie do postanowień cz. I p, 2 lit. a) względnie wyjaśnień (p. 7 uwag) okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 26 listopada 1937 roku L.D.V. 39640/4/37 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 31, poz. 900).

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 39929/4/37

w sprawie stawek podatku przemysłowego od obrotu dla przedsiębiorstw cukierniczych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 1 z 1938 r., poz. 24)

W związku z niejednolitym stosowaniem stawek podatku przemysłowego (Dz. U.R.P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) do obrotów przedsiębiorstw cukierniczych, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

W związku z art. 7 ust. (3) ustawy o podatku przemysłowym przedsiębiorstwa cukiernicze, które prowadzą zarówno zakłady handlowe (cukiernie), jak i zakłady przemysłowe (pracownie cukiernicze) opłacają podatek przemysłowy od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży wyrobów własnych pracowni cukierniczych według następujących stawek:

A. Jeżeli pracownie cukiernicze zaliczone są w myśl taryfy do kategorii VI, VII i VIII przedsiębiorstw przemysłowych:

1) od obrotów osiągniętych ze sprzedaży artykułów spożytych na miejscu — 3%.

2) od obrotów osiągniętych ze sprzedaży na zewnątrz (nie do spożycia na miejscu) — 1,5%.

B. Jeżeli pracownie cukiernicze zaliczone są w myśl taryfy do kategorii I, II, III, IV i V przedsiębiorstw przemysłowych:

1) od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów spożytych na miejscu — 3%;

2) od obrotów osiągniętych ze sprzedaży na zewnątrz (nie do spożycia na miejscu) — 3% w razie nieprowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych oraz 1,9% w razie prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 13032/1/37

w sprawie odroczenia terminu zaświadczenia ksiąg gospodarczych właścicieli nieruchomości budynkowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 1 z 1938 r., poz. 25)

Ministerstwo Skarbu przesuwa przewidziany w § 82 rozp. wyk. do ordynacji podatkowej (Dz. U.R.P. z 1937 r. Nr 35, poz. 270) termin poświadczenia ksiąg gospodarczych właścicieli nieruchomości budynkowych (§ 80 tegoż rozporządzenia wyk.), zakładanych na okres rachunkowy (rok obrotowy) 1938 r., do dnia 1 lutego 1938 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 10225/1/37

w sprawie przydziału buchalterów do urzędów skarbowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 1 z 1938 r., poz. 26).

W związku ze sprawozdaniami izb skarbowych o przyznawaniu im niedostatecznych kredytów na koszty podróży służbowych i diet dla buchalterów, rewidujących

księgi handlowe (gospodarcze) płatników, podlegających kompetencji wymiarowej urzędów skarbowych. Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę na niewykorzystanie przez izby przepisów § 176 i. p., zezwalających na przydzielanie tych buchalterów na stałe do urzędów skarbowych, w których ilość ksiąg gwarantuje stałe zatrudnienie buchaltera.

Celem osiągnięcia koniecznych oszczędności poddadzą izby skarbowe rewizji dotychczasowy przydział buchalterów według ich miejsc służbowych i przystąpią do opracowania planu przydziału wspomnianych buchalterów na stałe do poszczególnych urzędów skarbowych, z tym jednak, że pewna ilość buchalterów powinna pozostać przy wydziałach II-gich dla celów badania ksiąg w tych urzędach, w których przydział buchalterów na stałe nie będzie wskazany.

Należy przy tym kierować się zasadą, aby przydzielać na stałe buchalterów w pierwszym rzędzie do tych urzędów skarbowzch, w których ilość ksiąg podlegających badaniu gwarantuje pełne zatrudnienie buchaltera, następnie zaś do urzędów skarbowych o większej ilości ksiąg podlegających badaniu, lecz niedostatecznej jednak dla pełnego zatrudnienia buchaltera, przy jednoczesnym powierzeniu mu badania ksiąg w jednym lub kilku sąsiednich urzędach posiadających dogodne połączenia komunikacyjne.

Przydzieleni na stałe buchalterzy podlegać będą służbowo naczelnikom tych urzędów skarbowych, do których zostaną przeznaczeni, tym nie mniej jednak przydział, kolejność oraz wyniki ich prac powinny być stałe kontrolowan przez izby skarbowe.

Przydzielenie pewnej ilości buchalterów do urzędów skarbowych pozwoli na znaczne zredukowanie wydatków na koszty podróży i diety wskutek zaoszczędzenia kosztów przejazdów siedziby izby skarbowej do miejsca urzędowania.

Zaznacza się jednocześnie, że wydatki związane z przeniesieniem buchalterów do nowych miejsc służbowych maszą być pokryte w granicach przyznanych izbom skarbowym kredytów z dz. 2 § 14 budżetu na okres 1937/38.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr J. Lubowicki

KALENDARZ PODATKOWY

W lutym 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 lutego 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 stycznia 1938 r.

Do 7 lutego 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w styczniu 1938 r.

Do 15 lutego 1938 r. — zaliczka na podatek przemysłowy od obrotu w wysokości 1/5 kwoty podatku wymierzonego za rok ubiegły przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

Do 15 lutego 1938 r. — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego na rok 1937.

Do 20 lutego 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni lutego 1938 r.

Do 25 lutego 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu styczniu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kate-

gorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 1 marca 1938 r. — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu, przez osoby fizyczne i i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznań o dochodzie, a **nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych lub gospodarczych.**

Do 1 marca 1938 r.—przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu przez osoby fizyczne i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznania o dochodzie, a **prowadzące prawidłowe księgi handlowe lub gospodarcze** (o ile rozporządzeniem Ministra Skarbu termin ten nie zostanie przesunięty).

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w lutym 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lutym 1938 r.

Do dnia 1 marca 1938 r. — osoby fizyczne i spadki nieobjęte winny złożyć zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego (o ile termin ten nie zostanie rozporządzeniem Ministra Skarbu przesunięty).

KRONIKA PODATKOWA

Zmiana wysokości składek na ubezpieczenia emerytalne i od wypadków

W nrze 45 OBP z r. ub. umieściliśmy wzmiankę o tym, że z dniem 1 stycznia 1938 r. wygasają: 1. dekret Prez. Rzplitej z 14.I.1936 r. o czasowym obniżeniu składek emerytalnych dla robotników i pracowników umysłowych i 2. rozporządzenie Min. Opieki Społecznej z dnia 24.I.1936 o obniżeniu składek na ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i od chorób zawodowych — i podaliśmy wysokość składek, które obowiązywać mają od dnia 1.I.1938 r. (w myśl przepisów obowiązujących przed wejściem w życie wspomnianych aktów prawnych).

Ponieważ Czytelnicy nasi donoszą nam, że według otrzymanych przez nich informacji nic rzekomo w zakresie wysokości składek nie uległo zmianie, komunikujemy — na podstawie informacji zasięgniętych w miarodajnym źródle — co następuje.

Ogłoszona przez nas wzmianka ściśle odpowiada obowiązującemu stanowi prawnemu.

Nie jest jednakże wykluczona *możliwość ukazania się w najbliższych dniach* aktów prawnych zmieniających wysokość obowiązujących obecnie (po wygaśnięciu mocy dekretu z 14.I.1936 i rozp. Min. Op. Społ. z 24.I.1936), poczynając od stycznia 1938, składek. Ten *stan niepewności* sprawia, że niektóry urzędnicy ubezpieczalni społecznych informują, iż w zakresie wysokości składek „nic nie uległo zmianie".

Miesięcznik „Przegląd Ubezpieczeń Społecznych", organ Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie w numerze styczniowym za rb. komunikuje,

że Rada Ministrów powzięła postanowienie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o dalszym utrzymaniu obniżki składek w ubezpieczeniach o świadczeniach długoterminowych.

Tenże organ zauważa: „w obecnej chwili nie wiadomo, czy obniżone składki będą nadal utrzymane we wszystkich rodzajach ubezpieczeń o świadczeniach długoterminowych i na jak długo zostaną przedłużone wyjątkowe zarządzenia, które wraz z innymi posunięciami Rządu zmierzały do osiągnięcia poprawy koniunktury gospodarczej. Należy zaznaczyć, że utrzymywanie zbyt długo obniżonej wysokości składek musi prowadzić w przyszłości bądź do podwyższenia składek ponad normy określone w ustawach, bądź też do obniżenia świadczeń ubezpieczeń rentowych".

VARIA

Marcel Scheffs. Oznaczenie wartości przedmiotów bilansowych. Wydawnictwo Związku Księgowych w Polsce, Poznań 1938, Księgarnia Wł. Wilaka. Str. 317

Praca p. Scheffsa omawia wyczerpująco całokształt zagadnień powstających przy oznaczaniu wartości bilansowych. Każde z omawianych zagadnień opracowane jest w pełnym zakresie — od wiadomości teoretycznych poprzez obowiązujące ustawodawstwo i judykaturę aż do uwag de lege ferenda.

Szczególnie ciekawe są rozdziały dotyczące zagadnienia wartości niematerialnych (goodwil) i amortyzacji praw terminowych (w tzw. „przedsiębiorstwach kadukowych").

Goddwil — to wartość firmy i klienteli, będąca nieraz cenniejszą od wartości realnych pozycyj bilansowych. Autor omawia istotę tej wartości i możliwości jej uwzględnienia w praktyce.

Bardzo wyczerpująco potraktowane jest zagadnienie amortyzacji (odpisy, zużycie maszyn, wątpliwe i nieściągalne pozycje bilansowe).

Autor poświęca cały rozdział (XI, ok. 20 stronic) zagadnieniu odpisów sanacyjnych. Autor omawia szczegółowo stanowisko w sprawie opodatkowania zysków sanacyjnych poszczególnych autorów obcych i naszych, judykatury NTA i władz skarbowych. Szczególnie szeroko przytacza wywody krytyczne wobec judykatury NTA, b. ministra Jerzego Michalskiego, prof. Tomasza Lulka i Orzecznictwa Buchalteryjno - Podatkowego (ob. OBP, nr 31, 1937, str. 463 — 464).

Na zakończenie omawia autor niemieckie teorie bilansowe (bilansu dynamicznego, statycznego, organicznego i inne).

Pracę cechuje obok ścisłości naukowej żywy i barwny wykład, co czyni ją dostępną nawet dla początkujących adeptów księgowości i prawa.

PORADNIA

90. *Aleksander.*

1. Można księgować na jednym „Rku przędzy".

2. Wypożyczenie przędzy należy księgować jak pożyczkę w naturze.

3. Wystawienie faktury przed wydaniem (wysłaniem) towaru klientowi ma charakter zawarcia umowy sprzedaży, niepodlegającej księgowaniu.

4. Wyjście towaru winno być zaksię-

gowane.

5. Nie rozumiemy pytania. O jaki wyciąg chodzi?

91. *J. Strzyg.*

1. Ob. art. 7 ustawy o podatku przemysłowym.

2. Wymienione księgi uproszczone nie podlegają zaświadczeniu — jeśli dobrze rozumiemy system Pana. Ob. § 79 Rozp. Wyk. do OP, DURP 1937, poz. 270.

3. Ob. OBP nr 2, rb., str. 31, odpowiedź dla A. F. R.

4. Ob. DURP, 1933, poz. 269; rozp. wyk. DURP, 1933, poz. 544.

5. Przy bieżącym prowadzeniu ksiąg pomocniczych wpisy do dziennika mogą być dokonywane regularnie co pewien okres czasu.

6. Dla zamykania kont w księdze dziennik-główna można założyć księgę główną-zbiornik.

92. *Este — Równe.*

Podajemy treść art. 105 § 1 KH, mającego zastosowanie, jeżeli w umowie spółki nie uregulowano sprawy **udziału w zyskach poszczególnych wspólników** spółki jawnej: „Każdy spólnik ma prawo do równego udziału w zysku i uczestniczy w stratach w tym samym stosunku bez względu na rodzaj i wartość układu".

93. *Merkury.*

Należy złożyć odpowiednie podanie. Pozytywne załatwienie prośby zależy od uznania władzy.

94. *T. Zawadzki i S-ka.*

1. Dozorca, goniec i t. p. nie są zajęci przy produkcji.

2. **Amortyzacji** podlega tylko budynek a nie plac pod budynkiem lub podwórze.

3. **Do kosztu nabycia nieruchomości należy zaliczyć** koszty aktu notarialnego, koszty adwokackie itp. Te ostatnie koszty winny być uwzględnione w inwentarzu przy ustaleniu wartości nieruchomości.

2. Według § 18 ust. 6 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. **kwoty, uzyskane ze sprzedaży części majątku,** nie stanowiącego przedmiotu ani obrotu, ani też produkcji przedsiębiorstwa, nie są obrotami, podlegającymi opodatkowaniu.

W myśl art. 7 pkt. 2 ustawy o podatku dochodowym, nie uważa się za dochód podlegający opodatkowaniu **wpływów ze spieniężenia majątku.**

Do nabycia w administracji, pozostałe w niewielkiej liczbie

ROCZNIKI

Orzecznictwa Buch.-Podat.

1937

w cenie zł. 18.—

za egzemplarz w oprawie.

Koszty przesyłki zł. 0.60

Wysyłkę uskutecznia się po uprzednim wpłaceniu należności na konto w P. K. O. 22.308

KSIĘGARNIA PRAWNICZA

Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

95. *R. G. P.*

1. Koszt budowy bocznicy kolejowej należy zaksięgować na rachunku inwestycyj, mimo że tory kolejowe nie podlegają amortyzacji.

2. Przy zakupieniu samochodu można albo skorzystać z ulgi przewidzianej w dekrecie z 7.5.1936, polegającej na możności odliczenia sumy wydatkowanej na nabycie samochodu z dochodu uzyskanego w roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie zapłacona, albo też — o ile w grę wchodzi samochód służący do osiągnięcia dochodu — jednorazowo spisać na straty wartość samochodu, jako przedmiotu podlegającego zużyciu w ciągu lat pięciu. **W wypadku potrącenia ceny samochodu z dochodu amortyzacja jest niedopuszczalna.** Wywód obszerniejszy ob. OBP, 1937, nr 24, str. 374, odpowiedź sub „Bielsko".

96. *Czytelnik „O".*

Wg. art. 425 KH, dotyczącego rachunkowości spółek akcyjnych, papiery wartościowe, notowane na giełdzie, powinny

być przyjęte do bilansu według ceny nabycia; jeżeli cena ta jest wyższa od przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym— według tego kursu giełdowego; papiery wartościowe, nienotowane na giełdzie, wolno przyjąć do bilansu co najwyżej wg ceny nabycia.

Wykazanie w księgowości różnicy między wartością nominalną a rzeczywistą jest zbędne.

Księgowanie złożenia przez firmę papierów wartościowych bankowi do depozytu jest nieprawidłowe: PP zaksięgowali zaszłość tak, jak gdyby papiery zostały bankowi sprzedane. Należy otworzyć dwa rachunki: Depozytu i Różnych za depozyt. Księgować należy: Ma Rk Depozytów, Wn Różni za depozyt. Salda tych rachunków winny być przeniesione na lewą względnie prawą stronę Rku Bilansu zamknięcia pod linią zamknięcia bilansu (pozabilansowo).

97. *Drukarnia.*

Zadatek pobrany od odbiorcy za zamówiony, ale jeszcze nie dostarczony towar winien być zaksięgowany na koncie odbiorcy po stronie „Ma". Będzie to, jak zauważa prof. Lulek (Teoretyczne podstawy księgowości kupieckiej, str. 54) prawniczo wadliwe, ponieważ odbiorca wygląda na wierzyciela pieniężnego, podczas gdy ma tylko prawo żądania zamówionego towaru — jednakże pod względem księgowym — prawidłowe.

98. *Młyny.*

Młyn gospodarczo-handlowy wymienia w oddzielnie prowadzonym zakładzie handlowym, zboże na odpowiednią ilość produktów z przemiału, pobierając jednocześnie w gotówce wynagrodzenie za przemiał. Czy podatkowi od obrotu podlega jedynie suma wynagrodzenia w gotówce (art. 5, p. 8 ustawy o pod. przem.), czy też cały przychód brutto (art. 5, p. 1)?

Naszym zdaniem, opodatkowaniu podlega jedynie suma wynagrodzenia. Oczywiście — zgodnie z § 30 Rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. — produkty, na które ulega wymianie zboże, powinny pochodzić z wynagrodzenia za przemiał dokonany poprzednio dla innych osób i być tego samego gatunku i w takiej ilości, jaką by otrzymał klient po przemieleniu zboża własnego w sposób przez niego żądany. Jeżeli klient otrzymuje mniejszą ilość produktów, wynagrodzenie za przemiał, podlegające podatkowi, stanowić będzie prócz sumy pieniężnej, odnośna różnica w naturze.

Sądzimy, mianowicie, że nie stoi na przeszkodzie do ustalenia w powyższy, korzystniejszy dla płatnika sposób obrotu młyna ta okoliczność, że wymiany dokonywa się nie w samym młynie, lecz w innym lokalu, w szczególności w oddzielnym prowadzonym przez to samo przedsiębiorstwo zakładzie handlowym. Wprawdzie, na innym stanowisku opiera się wyrok NTA z 5.V.1927 r. I. rej. 951/26, jednakże sądzić trzeba, że wyrok ten, nie ogłoszony zresztą w urzędowym zbiorze wyroków NTA, nie jest dziś miarodajny. Wprawdzie tekst art. 5 ustawy w miarodajnej swej części nie został zmieniony, jednakże powyższe orzeczenie zapadło, zanim judykatura NTA (m. in. I. rej. 4092/28, 5260/28 i inn.), a za nią rozporządzenia wykonawcze do ustawy poddały analizie czynności młynów, rozróżniając w nich czynności o charakterze przemysłowym oraz handlowym i normując różne te czynności stosownie do ich istotnego charakteru gospodarczego, z pominięciem momentów prawnoformalnych. Idąc po tejże linii uwzględniania w pierwszym rzędzie momentów gospodarczych, trzeba będzie potraktować opisane na wstępie czynności zgodnie z ich naturą, a więc jako pobranie wynagrodzenie za przemiał. Zajęte tu przez nas stanowisko znajduje poparcie w wyroku Sądu Najwyższego z 13.I.1936 r. 3 K 1672/35 (OPA, 1936, poz. 1475), wg. którego wymiana zboża przeznaczonego do przemiału na mąkę w znajdującej się poza młynem składnicy nie

stanowi czynności handlowej, lecz powinna być traktowana tak, jak gdyby miała miejsce w samym młynie.

99. *T. del.*

1. **Do kosztów osiągnięcia dochodu zalicza się koszty wyżywienia członków rodziny podatnika, stale pracujących m. in. w jego przedsiębiorstwie handlowym** lub przemysłowym (art. 6 ust. 3 ustawy o pod. doch.). Potrąceniu z dochodu ulegają więc tylko koszty wyżywienia członka rodziny, a nie ogólnie — jego utrzymania. Wysokość tych kosztów, która, oczywiście, zależy od stopy życiowej rodziny, winien podatnik udowodnić. Okoliczność, że członek rodziny nie pobiera pensji, nie uzasadnia potrącenia z tytułu kosztów wyżywienia sumy wyższej od faktycznie na ten cel wydatkowanej.

2. Księgowość nie notuje faktu zawarcia **umowy** sprzedaży. **Wystawienie rachunku na towar nie połączone z wydaniem towaru kupującemu** (choćby przez wysłanie towaru pocztą, koleją i t. p. do sprzedawcy) nie jest wydarzeniem gospodarczym, **nie jest więc zaszłością** księgową. Przedstawiony przez PP stan faktyczny nie jest wystarczający do zaopiniowania. Kwestie PP interesujące omówiliśmy w artykułach OBP, nr 15, 1937, str. 228 i nr 18, 1937, str, 277.

3. **Czeki postdatowane** podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3%. Celem uiszczenia opłaty od każdego czeku należy go przedstawić urzędowi skarbowemu (przed podpisaniem art. 168 rozp. wykon. do ustawy o opł. stempl.).

4. Według RPR o ubezp. prac. um. (art, 6) ulegają zwolnieniu od obowiązku ubezpieczenia, unormowanego w tym rozporządzeniu (brak pracy, niezdolność do wykonywania zawodu, starość, śmierć) rodzice (teść, teściowa), dziadkowie i małżonek (małżonka) pracodawcy; pracownicy zaś pozostający do pracodawcy w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii zstępnej albo w stosunku pasierbów lub małżonków pasierbów lub małżonków dzieci pasierbów pod warunkiem, że żyją z pracodawcą we wspólnym gospodarstwie domowym. Warunkiem zwolnienia jest złożenie przez pracującego odpowiedniego oświadczenia.

Według ustawy z 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym podlegają ubezpieczeniu, w tej ustawie unormowanemu, (na wypadek choroby, niezdolności do zarobkowania lub śmierci) również krewni i powinowaci pracodawcy, lecz nie małżonek (art. 2 ust. 2 pkt. b).

Według tejże nstawy (art. 6 ust. (3) p. 2) krewni pracodawcy, jeżeli są zatrudnieni przez niego, lecz nie pozostają w stosunku pracy najemnej, podlegają ubezpieezeniu na wypadek niezdolności do pracy lub śmierci wskutek wypadku lub choroby **zawodowej.**

100. *A. W. Dąbrowa.*

Jeżeli **wystawienie weksli nie jest związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa** nie mogą one figurować w księgach, dotyczących tego przedsiębiorstwa.

101. *J. F. 3.*

1. **Zysk spólnika cichego** podlega odliczeniu od dochodu kupca. Jest to bowiem trwały ciężar oparty na tytule prawnym, ciążący na źródle dochodu i pozostający z nim w związku gospodarczym (art. 10 p. 2 ustawy o pod. doch.).

2. Wkład spólnika cichego powinien figurować w księgowości jako zobowiązanie kupca.

3. Zgodnie z § 24 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem., w przedsiębiorstwach komisowych oraz przedsiębiorstwach i zajęciach przemysłowych pośrednictwa handlowego za podlegającą opodatkowaniu sumę prowizji i komisowego uważa się sumy zarówno otrzymane, jak i **należne** w danym okresie podatkowym. Wobec tego księgowanie należnej prowizji na „rku prowizji ewidencyjnej", skąd ma ona być przeniesiona na „rk prowizji" z chwilą efektywnej wpłaty prowizji nie może spowodować odroczenia terminu zobowiązania podatkowego.

102. *I. T. Lwów.*

W myśl art. 57 § 1 KH „kupiec obowiązany jest... **na koniec każdego roku** obrotowego sporządzić **inwentarz** i bilans". Ustawa ustala więc tylko dzień, „na który" winien być inwentarz sporządzony. ale nie zakreśla terminu do sporządzenia inwentarza. Jest jasne, że sporządzenie inwentarza z natury powinno nastąpić bez niepotrzebnej zwłoki i w ten sposób, żeby dał się ściśle ustalić stan faktyczny towarów na d. 31 grudnia. Jednakże zwłoka, usprawiedliwiona okolicznościami i nie uniemożliwiająca ustalenia remanentu towarów na d. 31 grudnia, nie jest uchybieniem.

Przytoczona przez nas w OBP **opinia** Międzyizbowej Komisji Skarbowej nie może mieć charakteru obowiązującej, jest jednakże autorytatywna.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się
Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25
Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15